

COMPRA, LEE, DIFON

La Veritat nº 106
(setembre de 2020)

"Necessitaven una ocasió ..."

El dret democràtic a l'educació exigeix la derogació dels concerts i la sortida de la religió de l'escola

El dret a l'educació, que només pot assegurar-se amb l'ensenyament públic gratuït i de qualitat (així doncs, científica i per tant laica), forma part de les reivindicacions del moviment obrer des dels seus inicis. Per exemple, al programa fundacional del PSOE el 1888, "entre els mitjans immediats per realitzar la seva aspiració" emancipatòria s'inclou la "creació d'escoles professionals i de primer i segon ensenyament gratuït i laic".

En les societats capitalistes els drets només poden aconseguir-se de forma parcial, sempre que no comprometin la rendibilitat del capital i la seva dominació, necessària per mantenir els seus privilegis. Això no vol dir rebaixar la importància de les conquestes, per limitades que siguin, i per tant, la lluita per arrencar-les. Són importants perquè alleugen les condicions de vida de la classe treballadora i perquè demostren que només mitjançant l'organització i la mobilització es poden aconseguir avenços. Però totes les conquestes obreres i democràtiques en el capitalisme són precàries, la burgesia sempre les té en el punt de mira dels seus atacs. I cada vegada més, per la destructiva fugida cap endavant, cap a més i més barbàrie, que implica la supervivència del capitalisme al seu estadi imperialista i les polítiques que l'acompanyen, a les quals obeeix la magnitud de la pandèmia i tots els seus efectes socials que caracteritzen aquest terrible any 2020.

En el cas espanyol això es verifica amb molta claredat, perquè aquesta dominació de classe, que es va mantenir durant gairebé quatre dècades mitjançant la dictadura franquista, continua amb la restauració borbònica que és la seva hereva directa. De manera que el dret a l'educació, com altres, només s'aconsegueix parcialment. La manca de compromís amb les reivindicacions de les direccions dels principals partits i dels sindicats ha impedit que el sentir majoritari s'hagi plasmat en un ensenyament plenament públic, gratuït i laic. De fet, la seva orientació ha facilitat que calés entre certs sectors el reaccionari discurs d'una suposada "llibertat d'elecció", en realitat una esquerda per la qual colar els interessos del capital i l'Església. El resultat és que la ingerència religiosa a l'escola s'ha mantingut ininte-

rompudament des de 1975, així com que des de la Llei Orgànica Reguladora del Dret a l'Educació (LODE) de 1985, del govern de González, es consagrin els concerts educatius que suposen una transferència massiva de recursos públics a les escoles privades.

En aquest context, l'any 2013 el govern del PP va aprovar la LOMCE, que va ser rebutjada de forma aclaparadorament massiva als carrers i als centres d'estudi. També coneguda com a Llei Wert, pel nom d'un dels ministres més menyspreats dels últims temps, el seu contingut agreujava la situació de l'ensenyament públic. Ho feia a través d'una sèrie de mesures que generalitzaven encara més els concerts -fins i tot a les escoles que, com en la dictadura, separen l'alumnat per sexes-, potenciaven la presència de la religió a les aules i, en general, penalitzaven als estudiants de classe treballadora. Malgrat que ja en el mateix 2013 tots els partits d'oposició, excepte els escindits del PP, es van comprometre a derogar la LOMCE quan tinguessin majoria parlamentària, aquesta derogació no es va dur a terme ni pels congressos constituïts després de les eleccions de 2015 i de 2016 que ja suposaven aquesta majoria, ni després de la moció de censura de juny de 2018. a tot això, cal afegir les retallades de despesa pública social que des de 2010 han colpejat brutalment a l'ensenyament públic.

La LOMLOE només elimina els aspectes més reaccionaris de la LOMCE

El passat 19 de novembre el Congrés aprova una nova llei educativa, la Llei Orgànica de Modificació de la LOE (LOMLOE), també coneguda pel cognom de la ministra com a Llei Celaá. La cridòria de la dreta i la patronal dels centres privats, en particular dels catòlics, podria induir a confusió, si no fos perquè és coneguda la falsificació sistemàtica de la qual es valen: la realitat és que ni s'eliminen els concerts, ni desapareix la religió, ni es treu el castellà en cap comunitat autònoma, etc. Aquesta nova llei, a la qual només li queda passar pel Senat, implica jurídicament la derogació de la LOMCE.

La llei inclou mesures que sens dubte són positives. Entre elles, l'eliminació de les revàlides a Secundària i Batxillerat; la reducció dels itineraris i la diversificació curricular; la flexibilització de l'accés al Batxillerat;

la desaparició de l'assignatura alternativa de religió i el còmput d'aquesta per a la nota mitjana; la limitació dels concerts pel que fa als centres que segreguen per raó de sexe (encara que caldrà veure si s'estableixen mecanismes per assegurar tot això).

Tant CCOO com UGT han donat suport l'aprovació d'aquesta llei, encara que amb algunes propostes de canvis, com la de reduir les ràtios a les aules i les hores lectives de professorat, a més de reclamar un augment de les plantilles. També reclamen una reforma de la professió docent, major inversió en educació, etc. És cert que amb aquesta llei s'eliminen atacs que va imposar el govern de Rajoy en 2013. Però els problemes són més profunds, vénen de lluny i aquesta llei no es dona per objectiu resoldre'ls. Entre d'altres, dos molt greus que es retroalimenten: el manteniment dels concerts amb centres privats i la continuïtat de la religió a les escoles i instituts, amb una legió de catequistes pagats amb fons públics (700 milions a l'any), escollits pel bisbat de torn.

Les arrels dels problemes de l'ensenyament públic

En definitiva, la LOMLOE inclou mesures molt limitades front als problemes normatius i pressupostaris de l'ensenyament públic. Es limita a derogar els aspectes més regressius de la LOMCE, sense abordar les qüestions de fons. Com en altres àmbits el govern no satisfà les reivindicacions, perquè el mandat democràtic exigeix anar més enllà, eliminant concerts i ingerència religiosa, a més de dotar amb tots els mitjans necessaris l'ensenyament públic de qualitat -per tant científic i per tant laic-, el que resulta incompatible amb el desviament massiu de diners als centres privats i amb una assignatura de religió, per definició anticientífica.

Els problemes de l'ensenyament obeeixen al caràcter antidemocràtic, no ja de tot Estat burgès, sinó específicament de l'Estat monàrquic imposat per la dictadura. El 22 de novembre de 1975 té lloc la restauració borbònica, tot just 48 hores després de la declaració de mort del dictador, de què el nou rei declarès llavors allò de "una figura excepcional entra en la Història". En aquest marc, el 3 de gener de 1979 es va anunciar la signatura d'uns acords de l'Estat espanyol

amb l'Estat vaticà que, de fet, mantenen bona part del Concordat de 1953). És a dir, cinc dies després de l'entrada en vigor de la constitució, el 29 de desembre de 1978, que empara la continuïtat del nacionalcatolicisme, maquilat com llibertat d'ensenyament (pels que segueixen perseguint el lliure pensament): "els poders públics garanteixen el dret que assisteix als pares perquè els seus fills rebin la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves conviccions" (article 27.3). Després, en l'inici de les vacances d'estiu de 1985 (3 de juliol) el PSOE promulgà l'esmentada LODE, regularitzant la pràctica de la dictadura de finançament públic de centres privats, concretat en el Reglament de Normes Bàsiques sobre Concerts aprovat en l'inici de les vacances de l'hivern següent (18 de desembre). Dates que dificulten la mobilització contra aquestes lleis que qüestionen el dret a l'educació.

Segons dades oficials, el cost dels concerts supera cada any els 6.000 milions d'euros, majoritàriament dirigits a l'Església catòlica. Fons que van a centres que competeixen deslleialment amb els públics, al disposar de doble finançament: fons públics i aportacions de les famílies (que colen gràcies a la passivitat dels governs). Els titulars dels privats, majoritàriament catòlics, fan negoci doble: econòmic, pel doble fi-

nançament, i ideològic, adoctrinant a una part de la joventut. Per l'Església catòlica, una institució caracteritzada per innombrables iniquitats i delictes, des de recolzar la criminal dictadura franquista fins a les violacions sistemàtiques a menors i passant per infraccions econòmiques com les immatriculacions d'edificis i monuments o l'impagament d'impostos (sobretot això pot trobar-se més informació al número 352 del diari informació Obrera).

La majoria dels centres privats són concertats, és a dir, privats amb fons públics, i amb prou feines tenen estudiants de famílies de classe treballadora, mentre que la majoria de l'alumnat immigrant i amb necessitats educatives específiques està a l'escola pública. Sota la suposada llibertat d'elecció es camufla una segregació en tota regla. És un rebuig a la barreja social, a educar els fills i filles amb els que són d'una altra classe social; rebuig finançat amb fons provinents en gran mesura de les famílies de la classe de que els seus descendents busquen allunyar els seus. Com expliquen Rogero i Andrés de la Universitat Autònoma de Madrid: "la llibertat d'elecció de centre no existeix, és un terme fal·laç per justificar un sistema que segrega a l'alumnat i que serveix a les classes mitjanes i altes per allunyar-se dels alumnes estrangers i de les classes baixes" (www.reis.cis.es/REIS/PDF/

REIS_147_071404906873547.pdf).

Fins i tot l'OCDE planteja que "proporcionar plena llibertat d'elecció d'escola als pares pot donar per resultat la segregació d'estudiants segons les seves capacitats i antecedents socioeconòmics, i generar majors desigualtats en els sistemes educatius" (www.oecd.org/education/school/49620052.pdf).

Cal organitzar el rebuig als concerts i a la ingerència de la religió

L'ensenyament públic només garantirà el dret a l'educació si és plenament gratuït i de qualitat, després científic i per tant laic. Per això, la LOMLOE no resol els problemes, no, pels atacs a aquest dret. Per fer-ho, és imperatiu derogar les contrareformes i dotar tots els mitjans necessaris: els fons públics han d'anar íntegrament als centres públics, de manera que s'han d'eliminar els concerts (no n'hi ha prou amb una promesa del 5% del PIB, han de ser tots els necessaris). A més, ha de expulsar definitivament a la religió de les aules, ja que la seva presència és incompatible amb la necessària educació de qualitat, científica i per tant, laica. Només hi ha una manera de defensar aquestes reivindicacions legítimes: fins al final, incondicionalment.

"El capital ja té els seus mitjans de "Comunicació", els treballadors necessitem els nostres"

EDITORIAL

¿Quién gobierna, quién decide?

El poder está, todo se acerca. El jueves 3 de diciembre una mayoría ha elegido a los candidatos que representan el Estado para el 2021, que deberá regir el trámite de soberanía constitucional, para el período que se acaba el 28 de octubre del 2019.

El poder judicial que no se puede calificar de independiente que tras el proceso de elección de la aprobación de las propuestas por una comisión técnica y científica.

Entre los presupuestos son alabados por el gobierno y son alabados como "los más sociales de la historia" y demuestran por la derecha, y frente al nivel de desarrollo del PIB y del consumo interno, que demuestran que se está gastando para en el servicio social y que luego llegar la hora de los impuestos. No es casual que el principal argumento de los partidos franquistas (PP, PSOE y Cs) para rechazarlos no sea el contenido que ellos sienten el hecho de esta alianza.

Sin embargo, lo mismo en la cantidad que en la industria y en los servicios se multiplican las huelgas, manifestaciones y actos de desobediencia que los presupuestos dejan sin respuesta buena parte de las necesidades más graves y urgentes, las aspiraciones y reivindicaciones de la mayoría social. Se trata, en efecto, de unos presupuestos que desde muy lejos de servir los intereses sociales en los servicios públicos, los 27.000 millones reservados a la sanidad, los 50.000 millones de la educación, los 5.000 de la dependencia, los más de 200.000 millones en la inversión pública.

Y la sanidad del 0,9% a los empleados públicos deja muy lejos la recuperación de su poder adquisitivo por el déficit de la crisis.

A la vez, el sistema de pensiones lucha contra la pandemia, todo vale, y de entrada el mantenimiento de los beneficios de jubilación como la mayoría y a su vez medidas que restringen derechos y libertades o sea la posibilidad de detección de los trabajadores y la juventud.

Porque no olvidemos que, al calor del estado de alarma, y aprovechando en las reformas laborales que el Gobierno se ha comprometido a aplicar, una vez más se han conseguido, la patronal ha recuperado la mayor parte económica contra la clase obrera desde la guerra civil, con despedidos, cierre de muchas industrias, salarios a la baja, presión para priorizar los servicios públicos. Una actuación que se ve facilitada por la actividad y la actividad pública de "dilecto social" de las direcciones sindicales, que sólo se arma a la mayoría capitalista.

Si los tribunales de justicia, en nombre de una supuesta independencia, pueden permitir dero-gar y anular una ley de un modo "técnico" inadmisible a las cámaras de millones de personas que dependen de las instituciones internacionales del capital. Por lo tanto, hay que preguntarse: ¿quién gobierna y quién decide?

La respuesta es clara, no es casualidad que todos los movimientos de resistencia, contra los ataques a la sanidad, por la defensa de las pensiones, contra que "se borren" los derechos de los trabajadores, contra que se derroquen los derechos de los trabajadores, sin dar ninguna continuidad a la clase obrera, y el esfuerzo de los militantes y colectivos que integran el Comité de la Unión de Trabajadores y Puestos que organizó un encuentro estatal el 7 de noviembre.

Nueva sentencia contra las libertades página 3

DESTACADOS

- Contra el desmantelamiento de la sanidad pública, página 2
- La lucha contra los despidos en la industria, página 4
- Seguimos publicando algunas intervenciones en el Encuentro del 7 de noviembre, página 5
- Campaña de los pensionistas por una sanidad a la Seguridad Social, páginas 6 y 7
- La resistencia de los trabajadores y de los pueblos a estado franquista, páginas 10 y 11
- Continúa la movilización global en Francia, página 12

Carta Setmanal del sector social del PP

A vueltas con el Acuerdo Europeo sobre el Fondo de Recuperación

Campanya d'extensió i subscripcions a aquesta Carta Setmanal

Si no la reps, et convidem a que la rebis cada setmana. Si la reps, et proposem que subscriguis a altres companyes i companys als quals pugui interessar.

L'elaboració i enviament d'aquesta Carta comporta algunes despeses. El POSI, que l'edita, no té ni vol subvencions, tota la seva activitat i les seves publicacions són finançades exclusivament per treballadores i treballadors, que volen recolzar, en aquest cas, la publicació de la Carta Setmanal. Demanem un suport de **5 EUROS** a l'any, o més si us sembla.

Nostre compte corrent en La Caixa és: **2100 2812 51 0200071314**. Indicant: Recolzo Carta Setmanal

Per rebre-la, envia un correu electrònic a: info@posicuarta.org

- Pots contactar des: <http://posicuarta.org/cartasblog/contacto>

Carrer Desengaño, 12 (1º 3A). 28004 - Madrid Telèfon: 91 522 23 56 - Fax: 91 521 72 01 <http://www.posicuarta.org>
 Busca'ns en Twitter: @posicuarta